

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภท การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ (Causal Comparative Study) เพื่อเปรียบเทียบอัตโนทัศน์ แห่งตน การอบรมเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2538 จำนวน 8 โรงเรียน รวม 12,054 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2538 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 390 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัยจำนวน 195 คน และนักเรียนที่มีพฤติกรรม อยู่ภายในวินัยจำนวน 195 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. นำจำนวนประชากรมาคำนวณขนาดตัวอย่างนักเรียน โดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane, 1973) (ดูรายละเอียดการคำนวณในภาคผนวก ข)
2. ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยขอตรวจสอบรายชื่อนักเรียนที่กระทำผิวนัยที่ฝ่ายปกครองของแต่ละโรงเรียน ได้จัดทำเป็นหลักฐานไว้ แล้วแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัย และ นักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย
3. หากกลุ่มตัวอย่างโดยนำมาสุ่มแบบง่ายตามสัดส่วน จำแนกตามโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำแนกตามโรงเรียนและจำแนกตาม
พฤติกรรมด้านวินัย

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
		ผิดวินัย	ถูกวินัย
1. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย	1,917	31	31
2. โรงเรียนสุรนารีวิทยา	1,916	31	31
3. โรงเรียนบุญวัฒนา	1,851	30	30
4. โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์	1,505	25	25
5. โรงเรียนโคราชพิทยาคม	1,497	25	25
6. โรงเรียนมหิศราธิปดี	1,106	17	17
7. โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์	1,907	30	30
8. โรงเรียนพุดซาพิทยาคม	355	6	6
รวม	12,054	195	195

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.3.1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น อาชีพและระดับ
การศึกษาของผู้ปกครอง

3.3.2 แบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบ
สอบถามพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนของพเยาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งสร้างขึ้นโดยใช้
แนวทางการสร้างจากแบบสอบถามการศึกษาพฤติกรรมกระทำผิดวินัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ของ ณรงค์ สาสพิมพ์ทอง
(2530) และ จำรัส บุญญานันท์ (2515)

แบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัย โดยแบ่งวินัยเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน
ด้านการแต่งกาย และด้านความประพฤติของนักเรียน รวม 30 ข้อ

ตารางที่ 2 โครงสร้างของแบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัย

การปฏิบัติตนตามวินัยนักเรียน	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. ด้านการเรียน	1-10	10
2. ด้านการแต่งกาย	11-18	8
3. ด้านความประพฤติ	19-30	12

เกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ โดยมี
เกณฑ์ดังนี้ คือ

- 5 คือ "มากที่สุด" หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมทุกครั้ง
- 4 คือ "มาก" หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมเกือบทุกครั้ง
- 3 คือ "ปานกลาง" หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมเป็นบางครั้ง
- 2 คือ "น้อย" หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง
- 1 คือ "น้อยที่สุด" หมายถึง ข้อความในประโยคนั้นไม่ตรงกับพฤติกรรมตาม

ประสบการณ์ที่เกิดขึ้น หรือ แทบไม่เคยปฏิบัติเลย

3.3.3 แบบสอบถามอัตมโนทัศน์ของนักเรียน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจาก
แบบสอบถามของ งามนุช โรจนเลิศ (2533) และพเยาว์ เกาทันท์ทอง (2534) ลักษณะของ
แบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 อันดับ โดยแต่ละข้อความประกอบด้วยข้อความ
เกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ในด้านค่านิยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้าน
การปรับตัวทางอารมณ์ด้านละ 15 ข้อ รวมทั้งสิ้น 45 ข้อ

ตารางที่ 3 โครงสร้างแบบสอบถามอัตมโนทัศน์

องค์ประกอบของอัตมโนทัศน์	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. ด้านค่านิยมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์	1-15	15
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	16-30	15
3. ด้านการปรับตัวทางอารมณ์	31-45	15

เกณฑ์การให้คะแนน

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ มีเกณฑ์ดังนี้คือ

- 5 คือ "มากที่สุด" หมายถึง นักเรียนมีความคิดหรือความรู้สึกต่อสภาพของ
นักเรียนตรงกับความจริงมากที่สุด
- 4 คือ "มาก" หมายถึง นักเรียนมีความคิดหรือความรู้สึกต่อสภาพของ
นักเรียนตรงกับความจริงมาก
- 3 คือ "ปานกลาง" หมายถึง นักเรียนมีความคิดหรือความรู้สึกต่อสภาพของ
นักเรียนไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าใดนัก
- 2 คือ "น้อย" หมายถึง นักเรียนมีความคิดหรือความรู้สึกต่อสภาพของ
นักเรียนตรงกับความจริงน้อย
- 1 คือ "น้อยที่สุด" หมายถึง นักเรียนมีความคิดหรือความรู้สึกต่อสภาพของ
นักเรียนตรงกับความจริงน้อยที่สุด หรือแทบไม่
ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนเลย

การให้คะแนน กำหนดไว้โดยข้อความนั้นมีความหมายไปในทางใด

คำตอบ	ข้อความเชิงนิมิต	ข้อความเชิงนิเสธ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

3.3.4 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามของ พเฮาว์ เกาท์ททอง (2534) ซึ่งได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ สมาน ก่าเนด (2520) และสุกัญญา กุลอึ้ง (2523) ลักษณะของแบบสอบถามเป็น มาตรฐานค่า 5 อันดับ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงลักษณะพฤติกรรมของพ่อแม่ที่ให้การ อบรมเลี้ยงดูหรือปฏิบัติต่อเด็กตามรายงานของตนเองที่เป็นแบบประชาธิปไตย แบบเข้มงวด กัดกัน และแบบปล่อยปละละเลย 3 แบบ ๆ ละ 15 ข้อ รวมทั้งสิ้น 45 ข้อ

ตารางที่ 4 โครงสร้างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. แบบประชาธิปไตย	1, 3, 8, 10, 12, 15, 16, 19, 21, 22, 25, 26, 29, 34, 44	15
2. แบบเข้มงวดกวดขัน	2, 5, 7, 9, 11, 14, 17, 20, 24, 27, 28, 32, 33, 36, 43	15
3. แบบปล่อยปละละเลย	4, 6, 13, 18, 23, 30, 31, 35 37, 38, 39, 40, 41, 42, 45	15

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ถ้าคะแนนในแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูแบบใดสูงสุด หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับแบบแผนการเลี้ยงดูแบบนั้น และหากแบบวัดฉบับใดมีคะแนนแบบแผนการอบรมเลี้ยงดูเท่ากันมากกว่า 1 แบบขึ้นไป ถือว่าจำแนกไม่ได้ และไม่นำมาเป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้

3.3.5 แบบสอบถามสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามความคิดของนักเรียน

ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนของ พเฮาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามสภาพแวดล้อมของโรงเรียนของ สมบัติ วัจนะสาริกากุล (2524) และอุรุญา รักชมธูร์ (2526) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 5 อันดับ ประกอบด้วยข้อความที่ใช้วัดความคิดเห็นของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในด้านพฤติกรรมของครู จำนวน 10 ข้อ และด้านการสอนจำนวน 10 ข้อ และด้านกลุ่มเพื่อนจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

ตารางที่ 5 โครงสร้างแบบสอบถามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. พฤติกรรมของครู	1-10	10
2. ด้านการสอน	11-20	10
3. กลุ่มเพื่อน	21-30	10

เกณฑ์การให้คะแนน

การให้คะแนน กำหนดไว้โดยข้อความนั้นมีความหมายไปในทางใด

คำตอบ	ข้อความเชิงนิมิต	ข้อความเชิงนิเสธ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

3.4 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 ความตรง (Validity)

1. แบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัย

เนื่องจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามด้านพฤติกรรมของ พเฮาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งตรวจสอบหาความตรงแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัยที่ปรับปรุงแล้วไปหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายปกครองนักเรียน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา 1 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. แบบสอบถามอัตมโนทัศน์

เนื่องจากเป็นแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามของ นงนุช โรจนเลิศ (2533) และ พเฮาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งตรวจสอบหาความตรงแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามอัตมโนทัศน์ที่ปรับปรุงแล้วไปหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายปกครองนักเรียน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา 1 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

เนื่องจากเป็นแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถามของ พเฮาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งตรวจสอบหาความตรงแล้ว ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูที่ปรับปรุงแล้วนี้ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายปกครองนักเรียน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา 1 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. แบบสอบถามสภาพแวดล้อมของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน

เนื่องจากเป็นแบบสอบถามสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามของ พเฮาว์ เกาทัณฑ์ทอง (2534) ซึ่งตรวจสอบหาความตรงแล้วผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามสภาพแวดล้อมที่ปรับปรุงแล้วนี้ไปหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายปกครองนักเรียน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยา 1 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.2 ความเที่ยง (Reliability)

ในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ของแบบสอบถามแต่ละฉบับใช้วิธีการหาความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ด้วยสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค จากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามแต่ละฉบับปรากฏผลดังนี้ (ดูรายละเอียดสูตรการคำนวณในภาคผนวก ข)

แบบสอบถามอัตโนมัตินักศึ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .88

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .79

แบบสอบถามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .78

แบบสอบถามพฤติกรรมด้านวินัย มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .93

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2538 ในโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3.5 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 การเตรียมการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอตรวจสอบจำนวนประชากรจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นในการออกหนังสือเสนอไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนัดหมายวัน เวลา ที่จะนำแบบสอบถามไป และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ โดยวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่อไปนี้ คือ

1. บรรยายสภาพภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงร้อยละ
2. คำนวณค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนอัตโนมัตินักศึ และคะแนนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน

3. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ ระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย จำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน และการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน ระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย จำแนกตามแต่ละด้านและรวมทุกด้าน ด้วยการทดสอบที (t-test)

4. เปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดู ระหว่างนักเรียนที่มีพฤติกรรมผิวนัย และนักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในวินัย ด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) ทั้งนี้ถ้าผลการทดสอบไคสแควร์ดังกล่าวมีนัยสำคัญ จะทำการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) โดยวิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้ (Scheffe' type coefficient) (s^*) เป็นค่าวิกฤตในการตัดสินใจทดสอบ

5. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียนกับอัตมโนทัศน์ การได้รับการอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และค้นหาตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์พฤติกรรมด้านวินัยของนักเรียน โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression)

(ดูรายละเอียดสูตรการคำนวณในภาคผนวก ข)